

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/36/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1108203140
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Degmová Pospíšilová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1108203140.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a sudcov JUDr. Ivany Štiffovej a Mgr. Niny Dubovskej v právnej veci žalobkyne: U. C. Š., V. F. XXXX/XX-XX, P. V., proti žalovanému: Slovenská E. K. U. F. F., F. F.Y. E. XX, V., o určenie, že odmeňovanie žalobcu je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a o náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 25.03.2019 č.k. 9C/18/2008-265, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v súvisiacej časti o náhrade trov konania potvrdzuje.

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti petitu, ktorým sa žalobkyňa od žalovaného domáhala uloženia povinnosti upustiť od odmeňovania žalobkyne v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, zastavil, žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Vychádzal zo žaloby žalobkyne, ktorou sa žalobkyňa voči žalovanému domáhala určenia, že jeho odmeňovanie uskutočňované podľa § 67 resp. § 66 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z.z. v znení neskorších predpisov, v porovnaní s odmeňovaním sudcov podľa § 69 ods. 2 zákona je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a zaplata sumy 130.930,09 eur, skutkovo odôvodnenej tým, že zákonom č. 122/2005 Z.z. došlo k novelizovaniu zákona č. 385/2000 Z.z. Novelizované bolo i ustanovenie § 69 ods. 2, ktoré sa týka funkčného príplatku za výkon funkcie sudcu Špeciálneho súdu a sudcu Najvyššieho súdu SR. Podľa novelizovaného ustanovenia bola výška príplatku šesťnásobok priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za predchádzajúci kalendárny rok. Poukázala na to, že v porovnaní so základným platom sudcu predstavuje tento príplatok sumu podstatne vyššiu, než je samotný základný plat, od ktorého by sa mal tento príplatok len odvodzovať. Daný rozdiel považovala za protiústavný, pretože Ústava SR pozná iba jeden druh sudcov a nerozlišuje ich na sudcov Špeciálneho súdu a ostatných. Skôr označený príplatok má podľa žalobkyne jednoznačne diskriminačnú povahu, keď medzi sudcami robí neodôvodnené rozdiely. Uviedla, že od účinnosti zákona č. 122/2005 Z.z., t.j. od 15.04.2005 dochádza k zjavnej diskriminácii v odmeňovaní sudcov v SR vrátane žalobcu v porovnaní so sudcami špeciálnych súdov. Bola názoru, že v príčinnej súvislosti s nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania v rámci odmeňovania sa v spoločnosti značne znížila vážnosť a dôstojnosť žalobkyne, lebo vo všeobecnosti vzniká dojem, ako keby sudcovia špeciálneho súdu boli odborne kvalitnejší, mali iné výnimočnejšie vzdelanie a prax ako žalobkyňa. Tiež podľa žalobkyne vzniká dojem, ako keby veci rozhodované žalobkyňou neboli rozhodnuté s dostatočnou odbornosťou, a preto vznikol žalobkyňi nárok aj na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške, ktorá sa rovná rozdielu medzi príplatkom vyplácaným špeciálnym sudcom a žalobcom za obdobie od mája 2005 do januára 2008. Na preukázanie

svojich tvrdení predložila žalobkyňa rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.11.2007, sp.zn. 18C/58/2007 a komuniké k nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 4. decembra 2007 sp. zn. PL. ÚS 12/05.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe súhlasil s tvrdením žalobkyne, že zákon č. 122/2005 Z.z. vytvoril v rozpore s Ústavou SR dve kategórie sudcov, a preto môže dôvodne cítiť zásah do svojich osobnostných práv chránených zákonom. Príplatok sudcov špeciálneho súdu bol zdôvodňovaný jednak obtiažnosťou rozhodovaných vecí ako aj nezáujmom pôsobenia sudcov na tomto súde. Z dôvodovej správy k Zákonu vyplýva, že zvýšenie Príplatku bolo jednoznačne motivované iba nezáujmom sudcov o výkon sudcu špeciálneho súdu. K uplatnenej náhrade nemajetkovej ujmy žalovaný uviedol, že antidiskriminačný zákon priznanie takejto náhrady umožňuje a nechal na zvážení súdu, akým spôsobom a v akom rozsahu došlo od účinnosti Zákona k porušeniu práv žalobcu. Vo vzťahu k trovám konania žalovaný uviedol, že si ich náhradu neuplatňuje.

4. Žalobkyňa podaním zo dňa 10.02.2010 rozšírila petit žaloby v časti o náhradu nemajetkovej ujmy o sumu za obdobie od 01.02.2008 do 16.07.2009, teda o 15.154,47 eur. Uznesením zo dňa 23.04.2010, č.k. 9C/18/2008-44, súd prvej inštancie pripustil rozšírenie žaloby.

5. Podaním zo dňa 20.01.2011 žalovaný doplnil svoje vyjadrenie tým, že poukázal na nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 17/08 - 238, ktorý nespochybnil samotný charakter funkčných príplatkov pre sudcov špeciálneho, v čase písania vyjadrenia už špecializovaného trestného súdu. Ústavný súd totiž len spochybnil ústavnosť výšky príplatku, ktorý upravovalo ustanovenie § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z., pričom nepoprel, že sudcovia špeciálneho/špecializovaného súdu neboli v rovnakej situácii ako sudcovia všeobecného súdnictva. Ďalej uviedol, že vyššie uvedený nález zakladá právne účinky do budúcnosti a preto žalovanému nie je zrejmé, na akom právnom základe sa žalobkyňa domáha jedného určenia, že došlo k diskriminácii a súčasne k vzniku nároku na nemajetkovú ujmu, ak protiústavnosť predmetného zákonného ustanovenia bola vyslovená až následne po rozhodnom období, v ktorom si žalobkyňa uplatňuje svoje nároky. Navyše od momentu účinku nálezu došlo k zníženiu funkčného príplatku špeciálnych sudcov zo šesťnásobku priemernej nominálnej mesačnej mzdy na dvojnásobok. Z uvedeného vyvodil, že od momentu účinkov nálezu nemohlo už nijako dôjsť k namietanej diskriminácii ani vzniku nemajetkovej ujmy. Okrem uvedeného dodal, že pri posudzovaní návrhu žalobkyne na určenie, že jeho odmeňovanie je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, je potrebné v konaní preukázať naliehavý právny záujem na určení. Dodal, že existencia alebo neexistencia právneho vzťahu alebo práva nemôže byť určovaná ani za dobu minulú, ani do budúcnosti. Rozhodujúci je stav v čase vyhlásenia rozhodnutia, pričom podľa § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. má sudca špecializovaného trestného súdu nárok na príplatok vo výške dvojnásobku priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR. K uplatnenej nemajetkovej ujme sa vyjadril tak, že podľa jeho názoru si žalobkyňa uplatňuje ujmu majetkovú, na ktorú však podľa ustanovení antidiskriminačného zákona nemá nárok. V skutočnosti sa domáha vyplatenia šesťnásobku priemernej nominálnej mesačnej mzdy za relevantné obdobie, ktoré pokladá za obdobie, kedy bola žalovaným diskriminovaná, podľa žalovaného teda ide o majetkovú ujmu. Dodal, že nemajetková ujma nie je náhradou mzdy ani škody. Vyslovil názor, že skutočnosť, že mali špeciálni sudcovia šesťnásobok priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR ako príplatok k základnému platu, nezakladá sama o sebe nárok ostatným sudcom na doplatenie rozdielu, ani žalobkyňi, a preto ak by aj daný príplatok znamenal neústavnosť, mal by sa odstrániť a nie zaviesť ostatným sudcom. Okrem toho poukázal na to, že žalobkyňa ničím nepreukázala príčinnú súvislosť, že jej dôstojnosť a vážnosť ako sudcu bola v spoločnosti dotknutá rozdielnosťou príplatkov špeciálnych sudcov.

6. Podaním zo dňa 13.06.2013 žalobkyňa navrhla zmenu petitu žaloby tak, že petit žaloby rozšírila o uloženie povinnosti žalovanému upustiť od odmeňovania žalobkyne v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a v časti o náhradu nemajetkovej ujmy zmenila petit tak, že namiesto pôvodne požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy žiadala, aby súd uložil žalovanému povinnosť napraviť protiprávny stav zaplatením sumy 146.084,56 eur žalobkyňi (Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 11.04.2018, č.k. 2Co 255/2016-124 pripustil zmenu petitu žaloby). Svoju argumentáciu doplnila tak, že zákaz diskriminácie je upravený nie len v zákone č. 365/2004 Z.z., ale priamo vyplýva aj z odkazu v § 150 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z.z. na § 119a zákona č. 311/2001 Z.z.. Bola toho názoru, že za žiadnych okolností nemožno tvrdiť, že sudcovia, poberajúci príplatky podľa § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. vykonávajú inú prácu alebo prácu inej hodnoty ako ostatní sudcovia všeobecných

súdu a zároveň je zo štatistických výkazov zrejme, že sudcovia Špecializovaného trestného súdu preukazujú neporovnateľne nižší výkon oproti výkonu ostatných sudcov. Žalobkyňa ďalej uviedla, že sudcovia Špecializovaného trestného súdu majú určený špeciálny režim výpočtu základného platu, ktorý diskriminuje sudcov všeobecných súdov a takéto odlišné zaobchádzanie bude mať významný následok v dôchodkovom zabezpečení sudcov. Ďalej poukázala na to, že podľa komentára k zákonu č. 365/2004 Z.z. je napravenie protiprávneho stavu ako nástroja sanovania diskriminácie špecifikované ako doplatenie rozdielu v mzde, ktorá bola vyplácaná v neadekvátnej výške v dôsledku diskriminačného zaobchádzania. Osobitný zákon v § 9 ods. 2 uvádza 3 konkrétne prostriedky ochrany, tri konkrétne druhy žalôb známe súkromnému právu - a to žalobu negatórnu, reštitučnú a satisfakčnú, ktoré sa môžu uplatniť samostatne alebo spoločne. Tieto žaloby ale nevylučujú využitie aj určovacej žaloby, i keď v prejednávanej veci už ÚS SR rozhodol, že odmeňovanie sudcov aplikovaním § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. je diskriminačné. Žalobkyňa považovala za primerané zadosťučinenie, ktoré bude sanovať doterajší diskriminačný stav, sumu zodpovedajúcu výške funkčného príplatku vyplateného podľa § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. pre prípad, ak nebude úspešná v reštitučnej časti žaloby. Reštitučnú náhradu si žalobkyňa uplatnila od 1.5.2005 vo výške k 30.06.2012, pričom vychádzala z priemernej mesačnej nominálnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR.

7. Žalovaný v dopĺňujúcom vyjadrení k žalobe namietal, že zo žaloby nebolo zrejme, ako mala Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR porušiť zásadu rovnakého zaobchádzania, keď za diskriminačný stav podľa žalobcu zodpovedá zákonodarný orgán. Ďalej poukazoval na rozhodnutie NSSR sp. zn. 1 Cdo 91/2006, podľa ktorého existencia alebo neexistencia právneho vzťahu alebo práva nemôže byť určovaná ani za dobu minulé, ani do budúcnosti; rozhodujúci stav je v dobe vyhlásenia rozhodnutia. V tejto súvislosti poukázal na novelizované znenie ustanovenia § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. Rovnako poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 06.07.2015, č.k.. 4Co/473/2012-118 a rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 27.06.2012, č.k.. 21C/106/2007-94, ktorými súd zamietol obdobnú žalobu iného žalobcu pre nepreukázanie naliehavého právneho záujmu na určení, že odmeňovanie žalobcu bolo v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, pretože určovacia žaloba nemá význam za stavu, keď k žalobcom tvrdenému porušeniu práva už došlo. Žalovaný taktiež vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku na zaplatenie reštitučnej náhrady s odôvodnením, že podľa rozhodnutia NSSR zo dňa 17.02.2011, sp.zn. 5Cdo/265/2009 počiatok plynutia premlčacej doby náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 OZ viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby, a teda premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. Žalovaný uviedol, že žalobkyňa svoj nárok odvodzovala od skutočnosti, že bol prijatý zákon č. 122/2005 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 15.04.2005, mohla sa domáhať nápravy protiprávneho stavu prvýkrát dňa 16.04.2005, a teda premlčacia doba uplynula dňa 16.04.2008. Namietal, že žalobkyňa si nárok na nápravu protiprávneho stavu zaplatením sumy 146.084,56 eur uplatnila až podaním doručeným súdu dňa 21.06.2013, teda po uplynutí premlčacej doby.

8. Na pojednávaní dňa 28.01.2019 žalobkyňa navrhla zmenu petitu tak, že prvý navrhovaný výrok žiadala zmeniť tak, že odmeňovanie žalobkyne bolo v období od 15.4.2005 do 16.7.2009 v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a v časti druhého žiadaného výroku zobrala žalobu späť. Žalobkyňa ďalej zotrvala na tom, že v období od 15.4.2005 do 16.7.2009 bola diskriminovaná. Vo vzťahu k peňažnému zadosťučineniu vo forme nemajetkovej ujmy tvrdila, že z jej strany nedošlo k zmene skutkových okolností žaloby, ale len k rozšíreniu zadosťučinenia vo vzťahu k obdobiu, v ktorom trval predmetný zásah. Žalobkyňa namietala vznesenú námietku premlčania žalovaným. Ďalej namietala voči tvrdeniu žalovaného, že uplatnenie žalovaného nároku je v rozpore s dobrými mravmi, naopak za rozpornú s dobrými mravmi označila žalovaným uplatnenú námietku premlčania. Žalovaný podľa žalobkyne nepreukázal, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania. Žalovaný sa nestotožnil s tým, že v súčasnosti uplatnený nárok na zaplatenie sumy, ktorá má predstavovať napravenie protiprávneho stavu je totožným nárokom ako pôvodne uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie odvolacieho súdu v tejto veci, ktorým pripustil zmenu žaloby. Pôvodne uplatnenou žalobou sa žalobkyňa domáhala nemajetkovej ujmy, kým v súčasnosti sa žalobkyňa domáha zaplatenia totožnej sumy z dôvodu napravenia protiprávneho stavu. Žalovaný trval na tom, že vo vzťahu k určovaciemu petitu je nevyhnutné preukázanie naliehavého právneho záujmu. Súd na tomto pojednávaní navrhovanú zmenu žaloby nepripustil.

9. Na pojednávaní dňa 25.03.2019 žalobkyňa uviedla, že netrvá na druhom výroku petitu a že nejde o určovaciu žalobu v zmysle procesných predpisov, ale o formu zadosťučinenia v zmysle § 9 antidiskriminačného zákona, a preto nevidí dôvod, aby súd nepriznal žalobcovi aspoň symbolické zadosťučinenie, no zároveň mala za to, že je tu priestor na posúdenie dostatočnosti takéhoto zadosťučinenia a priznanie nemajetkovej ujmy vo výške požadovanej žalobkyňou. Žalovaný sa k tomuto vyjadril tak, že satisfakcia bola žalobkyni už poskytnutá vydaním a najmä zverejnením nálezu Ústavného súdu. Vo vzťahu k náprave protiprávneho stavu zaplatením zdôraznil, že žalobkyňa si neuplatnila náhradu nemajetkovej ujmy a uplatnený reštitučný nárok je premĺčaný. V závere žalovaný uviedol, že zaplatenie požadovanej sumy žalobkyni nie je dôvodné, pretože ide o majetkový nárok predstavujúci rozdiel vo funkčnom príjme žalobkyne, pričom Ústavný súd konštatoval neústavnosť príplatku, a teda ho nemožno vyplatiť ani žalobkyni a zároveň, že si náhradu trov konania neuplatňuje.

10. Z nesporných skutkových tvrdení sporových strán mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobkyňa bola v období od roku 2005 - 2009 sudcom a že bola v uvedenom období odmeňovaná odlišne od sudcov špeciálneho súdu. Za sporné považoval, či je daný naliehavý právny záujem na určení, že žalobkyňa je odmeňovaná v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, otázku premĺčania uplatneného nároku na zaplatenie sumy 146.084,56 eur ako i skutočnosti, že vážnosť a dôstojnosť žalobkyne bola znížená podstatným spôsobom resp. že žalobkyni vznikol nárok na reštitučnú náhradu vo výške žalovanej istiny.

11. Súd prvej inštancie rozhodol o čiastočnom späťvzati žaloby v časti o uloženie povinnosti upustiť od odmeňovania žalobkyne v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania podľa 145 ods. 2 C.s.p. a podľa § 145 ods. 1, 2 a 3 C.s.p. o tomto procesnom návrhu žalobkyne rozhodol až v meritórnom rozhodnutí.

12. Ustálil predmet konania po poslednom rozhodnutí súdu o procesnom návrhu na zmenu žaloby, s prihliadnutím na čiastočné späťvzatia žaloby tak, že nárokom žalobkyne je určenie, že odmeňovanie žalobkyne je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a zaplatenie sumy 146.084,56 eur titulom nápravy protiprávneho stavu vzniknutého nerovnakým zaobchádzaním (reštitučná náhrada).

13. K námietke žalovaného vo vzťahu k nesprávnemu označeniu subjektu konajúceho v mene Slovenskej republiky súd prvej inštancie uviedol, že z ustanovenia § 25 ods. 1 zák. č. 385/2000 Z.z. v spojení s § 34 ods. 1 zák. č. 757/2004 Z.z. vyplýva, že v prejednávanej veci je Ministerstvo spravodlivosti SR orgánom, do pôsobnosti ktorého patrí uplatnený nárok a je orgánom príslušným na zastupovanie štátu v tomto spore s prihliadnutím na skutočnosť, že základom sporu je nerovnaké odmeňovanie žalobkyne ako sudcu okresného súdu v porovnaní s odmeňovaním sudcov Špeciálneho súdu. Odmeňovanie žalobkyne je v súvislosti s rozpočtovými pravidlami verejnej správy napojené na rozpočet Ministerstva spravodlivosti SR, a teda vzťah žalobkyne ako sudcu okresného súdu v oblasti odmeňovania predstavuje vzťah sudcu a Ministerstva spravodlivosti SR.

14. Súd prvej inštancie posúdil určovací petit a námietku nedostatku naliehavého právneho záujmu napriek tomu, že žalobkyňa na poslednom pojednávaní tvrdila, že prvý uplatnený žalobný petit nie je určovacím petitom, ale formou zadosťučinenia v zmysle § 9 antidiskriminačného zákona. K danej veci uviedol, že žalobkyňa pôvodne označila žalobu ako "návrh na určenie, že odmeňovanie navrhovateľky je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch" (nie na poskytnutie zadosťučinenia v uvedenej forme). Následne v podaní zo dňa 13.6.2013 žalobkyňa argumentovala tým, že tri prostriedky ochrany podľa § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z.z. nevyklučujú využitie určovacej žaloby, napriek tomu, že ÚS SR rozhodol, že odmeňovanie sudcov aplikovaním § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 je diskriminačné. Výslovne v podaní uviedla, že po zmene žaloby si žalobkyňa uplatňuje nároky v súlade s § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona, vo forme určovacej, negatívnej a reštitučnej forme petitu žaloby. Na pojednávaní dňa 28.1.2019 žalobkyňa výslovne žiadala upraviť I. výrok a to určovací petit. Súd prvej inštancie mal vzhľadom na uvedené za to, že ešte na predposlednom pojednávaní (necelé dva mesiace pred vyhlásením rozsudku) nemal ani súd prvej inštancie ani žiaden zo subjektov konania pochyb o povahe prvého navrhovaného petitu a teda o tom, že ide o určovací petit, ako ho sám žalobca zadefinoval. V tejto časti súd prvej inštancie právne vec posúdil podľa § 9 ods. 2 a 3 zákona č. 365/2004 Z.z. Uviedol, že prostriedky ochrany v súvislosti s porušením zásady rovnakého zaobchádzania vymedzuje zákon č. 365/2004 Z.z.. Konštatoval, že medzi tieto prostriedky nepatrí právo na určenie, že dochádza alebo došlo k diskriminácii. Poukázal na to, že napriek tomu, že zákon

prostriedky ochrany nevypočítava taxatívne, spoločnou črtou týchto prostriedkov je to, že predstavujú nejakú formu plnenia, ktoré by mal poskytnúť pôvodca zásahu poškodenému a určovací petit žalobcu takého črty nespĺňa. Z uvedeného dôvodu bolo podľa súdu prvej inštancie potrebné, aby žalobkyňa tvrdila a preukázala danosť naliehavého záujmu na požadovanom určení. Dodal, že pre danosť existencie naliehavého právneho záujmu je nevyhnutné, aby výrok súdneho rozhodnutia o tom, či tu je právny vzťah alebo právo, bol spôsobilý ovplyvniť právne postavenie žalobkyne a teda mal za následok zmenu jeho práv a povinností v hmotnoprávných vzťahoch za stavu, že v danom čase nemôže uplatňovať svoje práva žalobou na plnenie. Vzhľadom na uvedené uzavrel, že ak sa žalobkyňa v prejednávanej veci domáha určenia, že je porušené jej právo na rovnaké zaobchádzanie, spočívajúce v odlišnom odmeňovaní a postavení v porovnaní so sudcami špeciálneho súdu, tak určovací žaloba podľa § 137 písm. c) C.s.p. nemá význam k náprave už porušeného práva, pretože v prípade požadovaného určenia sa právne postavenie žalobkyne v žiadnom smere nezmení. V takomto prípade môže byť reparácia dosiahnutá jedine žalobou na splnenie povinnosti. Takúto žalobu si žalobkyňa i podala, pretože sa v tomto konaní sa okrem vyššie uvedeného určenia domáhala i zaplata sumy vo výške 146.084,56 eur. Súd prvej inštancie bol názoru, že vzhľadom na to, že kladné určenie porušenia zásady rovnakého zaobchádzania by nemalo mať za následok odstránenie už porušeného práva a žalobkyňa nepreukázala, že by sa požadovaným určením akokoľvek zmenilo jej právne postavenie za situácie, keď sa žalobkyňa súčasne dožaduje od žalovaného aj poskytnutia plnenia, bol súd prvej inštancie názoru, že na takomto určení nie je naliehavý právny záujem a žalobu bolo potrebné bez ďalšieho v tejto časti zamietnuť.

15. Tvrdenia žalobkyne, že sa prvým výrokom navrhovaného petitu domáhala poskytnutia zadosťučinenia v zmysle § 9 antidiskriminačného zákona súd prvej inštancie považoval za účelové, keď takýto záver z priebehu konania nevyplýval. Tvrdil, že ak by sa však prvý výrok navrhovaného petitu mal považovať za formu zadosťučinenia, nebolo by možné vyhovieť ani takémuto nároku, pretože žalobkyňa sama uznala, že k porušovaniu zásady rovnakého zaobchádzania, tak ako bola definovaná v žalobe, v súčasnosti nedochádza a teda navrhované konštatovanie súdom (nie pôvodcom zásahu) v súčasnosti nezodpovedá skutočnosti. Vyvodil záver, že výklad prvého výroku navrhovaného petitu odporuje zásadám, zakotveným v § 9 antidiskriminačného zákona, t.j. že akúkoľvek formu kompenzácie má poskytnúť diskriminovanému diskriminujúci, a nie súd. Dodal, že ak by sa malo jednať o formu poskytnutia zadosťučinenia, žalobkyňa nezdôvodnila, prečo konštatovanie Ústavného súdu SR v náleze č. PL ÚS 17/08 zo dňa 20.5.2009 o konštatovanom nerovnakom zaobchádzaní, t.j. konštatovanie najdôležitejšej súdnej autority v SR, ktoré bolo široko medializované, nebolo dostatočné a je potrebné doplniť ho ďalším konštatovaním všeobecného súdu takmer rovnakého obsahu, ktorému sa nedostane podobnej publicity. Súd prvej inštancie vzhľadom na uvedené uzavrel, že by bolo potrebné žalobu aj v prípade, že by sa malo jednať o formu zadosťučinenia zamietnuť.

16. K procesnému návrhu na zmenu žaloby zo dňa 28.1.2019, aj v spojení s tvrdeniami žalobkyne na pojednávaní dňa 25.3.2019 o tom, že prvý navrhovaný výrok petitu je formou zadosťučinenia súd prvej inštancie poznamenal, že výsledky doterajšieho konania by v danom prípade nemohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe v zmysle § 143 ods. 1 C.s.p, pretože navrhovaná zmena žaloby by nevyhnutne spadala pod postup podľa § 167 C.s.p., čo by spôsobilo predĺženie konania o najmenej pol roka až jeden rok. Dodal, že žalobkyňa si zmenu žaloby z určovacieho petitu na petit vo forme zadosťučinenia spôsobom predpokladaným zákonom neuplatnila.

17. Premlčanie nároku právne posúdil súd prvej inštancie podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že podaním zo dňa 13.06.2013 žalobkyňa navrhla zmenu petitu žaloby tak, že petit žaloby rozšírila o uloženie povinnosti žalovanému upustiť od odmeňovania žalobkyne v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a v časti o náhradu nemajetkovej ujmy zmenila petit tak, že namiesto náhrady nemajetkovej ujmy žiadala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 146.084,56 eur; žalobkyňa teda zmenila nárok na náhradu nemajetkovej ujmy na reštitučný nárok. Vo vzťahu k reštitučnému nároku žalobcu, vzniesol žalovaný námietku premlčania tohto nároku s odôvodnením, že ak žalobkyňa svoju diskrimináciu odvodzuje od prijatia zákona č. 122/2005 Z.z., tak premlčacia doba začala plynúť dňom nasledujúcim po jeho účinnosti. Súd prvej inštancie vznesenú námietku premlčania vyhodnotil ako dôvodnú. Mal za nesporné, že vo vzťahu k odmeňovaniu žalobkyne štát so žalobkyňou zaobchádzal diskriminačne oproti sudcom Špeciálneho súdu, toto napokon vyplývalo aj z Nálezu ÚS SR. Zásahom do práv žalobkyne teda bolo správanie štátu, ktorým porušoval zásadu rovnakého zaobchádzania, štát teda porušoval povinnosť zaobchádzať so žalobkyňou rovnako ako so

sudcami Špeciálneho súdu a to na základe novely ustanovenia § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z.. V prípadoch, v ktorých plnenie záväzku spočíva v zdržaní sa niečoho alebo v strpení či znášaní niečoho, sa začiatok premlčacej doby viaže na okamih, keď povinný prvýkrát porušil svoj záväzok spočívajúci v zdržaní sa určitého konania, alebo naopak v znášaní či trpení. Ustálil, že v danom prípade premlčacia doba začala plynúť dňom nasledujúcim po dni, keď došlo k porušeniu povinnosti nekonať v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania. Novela ustanovenia § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z., ktorá spôsobila žalobkyňou tvrdený zásah do jej práv, nadobudla účinnosť dňa 15.04.2005. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca teda mohol svoje právo na zaplatenie reštitučnej náhrady vykonať prvýkrát dňa 16.04.2005, pričom týmto dňom začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba na uplatnenie predmetného majetkového nároku na súde, ktorá skončila dňom 16.04.2008. Zdôraznil, že žalobca síce podal žalobu na súd dňa 30.1.2008, avšak až dňa 13.06.2013 si uplatnil nárok na zaplatenie reštitučnej náhrady, teda po uplynutí premlčacej doby. Z uvedeného dôvodu vyvodil, že bolo potrebné žalobu v časti uplatnenej reštitučnej náhrady vo výške 146.084,56 eur zamietnuť pre premlčanie.

18. K reštitučnému nároku súd napriek jeho premlčaniu uviedol, že ak by mal byť dosiahnutý stav, v akom by sa žalobkyňa nachádzala, keby nebola diskriminovaná (ako to tvrdila žalobkyňa v jej podaní zo dňa 21.08.2012) išlo by rozhodne o situáciu, v ktorej by sudcovia špeciálneho súdu nemali príplatok vo výške šesťnásobku priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, nie o situáciu, kedy mal sudca všeobecného súdu zavedený tento príplatok. Preto bol názoru, že sanovanie diskriminácie spôsobom navrhovaným žalobkyňou nie je možné.

19. Argumentáciu žalobkyne, že zo strany žalobkyne nedošlo k zmene žaloby, alebo iba rozšíreniu obdobiu, za ktoré požaduje zadosťučinenie, prípadne že súd nebol právnym posúdením viazaný súd prvej inštancie vyhodnotil ako nedôvodnú, a odporujúcu obsahu súdneho spisu. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti uviedol, že pretože žalobkyňa si nárok na zaplatenie peňažnej sumy pôvodne uplatňovala z dôvodu značného zníženia jej dôstojnosti a vážnosti v zmysle § 9 ods. 3 antidiskriminačného zákona, čo v konaní nepreukázal a následne z dôvodu kompenzácie protiprávneho stavu v zmysle § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona, je zrejmé, že žalobkyňa sa síce domáhala toho istého plnenia, ktoré ale vyplývalo z úplne odlišného skutkového deja, preto v danom prípade išlo o zmenu žaloby, tak ako to už skonštatoval v tejto veci odvolací súd, a nie iba o rozšírenie obdobia, ako sa snažila prezentovať žalobkyňa.

20. Súd prvej inštancie sa vzhľadom na argumentáciu žalobkyne na pojednávaní dňa 28.1.2019 zaoberal aj tým, či námietka premlčania, vznesená žalovaným, neodporuje dobrým mravom. Konštatoval, že aj napriek tomu, že žalovaný vzniesol námietku premlčania až so značným časovým odstupom od začatia konania, nemožno uvedené z právneho hľadiska vyhodnotiť ako rozpor s dobrými mravmi, keďže žalovaný je oprávnený vzniesť námietku premlčania v ktoromkoľvek štádiu konania, jej uplatnením vykonával práva, ktoré mu priznáva platný právny poriadok a naopak žalobkyňa ako osoba znalá práva mohla s prihliadnutím na bežnú opatrnosť s takouto alternatívou pri podaní žaloby počítať. S poukazom na ustálenú judikatúru súdov súd prvej inštancie uviedol, že musí ísť o situáciu, kedy osoba, voči ktorej námietka premlčania smeruje, uplynutie premlčacej doby nezavinila, pričom v prípade žalobkyne je zrejmé, že táto uplynutie premlčacej doby zavinila sama, resp. žiadne objektívne okolnosti jej nezabránili, aby si svoje právo uplatnila pred uplynutím premlčacej doby. Na základe uvedeného uzatvoril, že nezistil rozpor námietky premlčania vznesenej žalovaným s dobrými mravmi.

21. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. a žalovanému ako plne úspešnej strane v konaní nárok na náhradu trov konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy konania zo spisu nevyplývajú.

22. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti druhého výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol, podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p.), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) C.s.p.), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p.) a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (odvolací

dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.). Nesprávne rozhodnutie súdu prvej inštancie žalobkyňa odôvodnila tým, že súd prvej inštancie zamietol návrh žalobkyne na určenie, že v prípade žalobkyne bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania žalovaným, a to v špecifikovanom prípade odmeňovania sudcov. Namietala, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru, keď uviedol, že medzi prostriedky ochrany v súvislosti s porušením zásady rovnakého zaobchádzania podľa zákona č. 365/2004 Z.z. nepatrí právo na určenie, že dochádza alebo došlo ku diskriminácii. Nesúhlasila s výkladom súdu prvej inštancie k § 9 ods. 2 Antidiskriminačného zákona, ktorým ako uviedla, súd prvej inštancie obmedzil prostriedky ochrany len na nejakú formu plnenia a vylúčil tak ako prostriedok ochrany podľa Antidiskriminačného zákona určenie, že došlo k diskriminácii žalobkyne. Mala za to, že aj napriek tomu, že sa ust. § 9a Antidiskriminačného zákona vzťahuje na úpravu právnickej osoby, ktorá je v zmysle § 10 ods. 1 Antidiskriminačného zákona oprávnená zastupovať účastníka konania, resp. stranu sporu, nemôže byť právo domáhať sa určenia, že bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania upreté samotnej fyzickej osobe, domáhajúcej sa ochrany pred diskrimináciou; majúc na zreteli, že ustanovenie § 9 ods. 2 Antidiskriminačného zákona obsahuje len príkladný výpočet, čoho sa poškodený (diskrimináciou) môže domáhať na súde. Bola názoru, že súd prvej inštancie v rozpore s ustanovením § 137 písm. d) C.s.p. odňal žalobkyni jej právo konať pred súdom, keď odmietol meritórne rozhodnúť o ňou uplatnenom nároku na určenie, že konaním žalovaného bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k žalobkyni. Poukázala na to, že právne úvahy o nepreukázaní naliehavého právneho záujmu nie sú aplikovateľné na daný prípad, keďže nepôjde o deklaratórny rozsudok, ale určenie, že v rozhodnom období došlo k diskriminácii žalobcu, čo je podľa názoru žalobkyne riadny a prípustný prostriedok ochrany a nejde pritom o typickú určovaciu žalobu. Taktiež uviedla, že v prípade, keď žalobkyňa navrhuje rozhodnúť o určení, že tu právo je alebo nie je z titulu, ktorého určenia sa domáha a zároveň uplatní aj právo na plnenie, ide o zmiešané žaloby, kde súd podľa žalobkyne nemôže odmietnuť pristúpiť k preskúmaniu opodstatnenosti určenia, či tu právo je alebo nie je, keďže musí rozhodnúť o uplatnenom nároku na plnenie. Mala za to, že ak bol súd názoru, že došlo v danej veci k diskriminácii, mal súd prvej inštancie poskytnúť žalobkyni právnu ochranu vo forme určovacieho výroku, že došlo k diskriminácii. Nesúhlasila tiež s názorom súdu prvej inštancie, že samotný nález Ústavného súdu SR má predstavovať „satisfakciu“ pre žalobcu, ktorá by mu mala odňať právo na právnu ochranu podľa Antidiskriminačného zákona. Zdôraznila, že súd bol návrhom žalobcu viazaný len obsahovo, pričom sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala satisfakcie za to, že bola zo strany žalovaného diskriminovaná. Určovací výrok má podľa žalobkyne charakter satisfakčný a nie charakter typickej určovacej žaloby. Závery súdu prvej inštancie týkajúce sa premlčania žalobkyňa považovala za nesprávne, keďže si uplatnila nárok z diskriminačného konania, ktorého sa dopustil žalovaný v dobe troch rokov pred podaním žaloby žalobkyňou na súd prvej inštancie. Mala za to, že pokiaľ teda súd prvej inštancie zaujal názor, že žalobkyňa si svoj uplatnený nárok na peňažné plnenie mohla prvýkrát uplatniť už dňa 16.4.2005, uvedené považuje za nesprávne dôvodiť, že skutkové okolnosti, z ktorých žalobkyňa vyvodzuje svoj nárok na peňažné plnenie, neexistovali, keďže tieto skutkové okolnosti nastali až po tomto dátume. Z uvedených dôvodov bolo podľa žalobkyne objektívne nemožné už dňa 16.4.2005 uplatniť si nárok na plnenie z dôvodu konania žalovaného, ktorého konania sa žalovaný dopustil až neskôr, po dni 16.4.2005, preto nemohla vôbec začať plynúť premlčacia doba na uplatnenie tohto nároku podľa ustanovení § 101 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. Pre začiatok a dobu plynutia premlčacej doby v danej veci uviedla aplikáciu ustanovenia § 106 Občianskeho zákonníka majúc za to, že išlo o nárok vzniknutý z protiprávneho konania. Nakoľko podľa žalobkyne v čase uplatnenia nárokov na súde podanou žalobou stále dochádzalo k diskriminácii žalobkyne zo strany žalovaného, žaloba bola podaná v lehote podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, lebo rozsah vznikutej ujmy z diskriminácie sa stále zväčšoval až do doby jej odstránenia nálezom Ústavného súdu SR. Z uvedeného vyvodila, že až momentom skončenia tejto diskriminácie preto mohla začať plynúť subjektívna lehota premlčania podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka dôvodiť, že až po skončení diskriminácie bolo možné posúdiť celkový rozsah ujmy v dôsledku diskriminácie, zistenie ktorého rozsahu bolo nevyhnutné na posúdenie rozsahu primeraného zadostučinenia a až momentom ukončenia diskriminačného konania žalovaného vo vzťahu k žalobkyni začala plynúť aj objektívna premlčacia doba podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, lebo do tohto momentu trvala udalosť, z ktorej žalobkyni vznikla ujma. Žalobkyňa okrem iného namietala aj nesprávne posúdenie zmeny žaloby súdom prvej inštancie dôvodiť, že žalobkyňa rozšírila žalobu a z obsahu jej podania bolo zrejmé, že nedošlo k zmene skutočností, z ktorých uplatnila svoj nárok, naopak vychádzala z rovnakých skutočností a uplatnila si nárok za ďalšie obdobie po skončení diskriminácie. Mala za to, že súd prvej inštancie nedostatočne odôvodnil svoje závery týkajúce sa zmeny návrhu a otázky premlčania. Tvrdila tiež, že si súd prvej inštancie nesplnil povinnosť vysporiadať sa s otázkou, či je námietka premlčania vznesená žalovaným ako štátom v súlade s dobrými mravmi.

Bola názoru, že ak by súd dospel k záveru, že žalobkyňa bola diskriminovaná žalovaným, súd prvej inštancie jej mal priznať aspoň nárok ku dňu rozšírenia nároku alebo v inej výške podľa uváženia súdu, hoci aj symbolicky, a v prípade rozšíreného nároku a celkového posudzovania námietky premlčania mal súd prvej inštancie dospieť k záveru, že vznesenie námietky premlčania žalovaným za daných okolností je v rozpore s dobrými mravmi a žalovanému nemožno priznať ochranu, ktorá sa poskytuje vo všeobecnosti inštitútom námietky premlčania. Záverom žalobkyňa uviedla, že z obsahu žalobného návrhu i jeho rozšírenia bolo zjavné, že od počiatku išlo zo strany žalobcu o uplatnenie reštitučného nároku; avšak za satisfakciu bude považovať aj akékoľvek, hoci aj symbolické finančné zadostučinenie. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa žiadala, aby odvolací súd rozhodol tak, že zmení odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu napadnutia druhého výroku odvolaním tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie. Alternatívne žiadala, aby odvolací súd zmenil rozsudok v rozsahu napadnutia druhého výroku odvolaním tak, že návrhu vyhovie minimálne v určovacom výroku o tom, že došlo k zásahu do práv žalobcu žalovaným v zmysle návrhu a pokiaľ ide o finančné nároky, odvolací súd zmení rozsudok tak, že žalobkyni prizná hoci aj symbolické finančné zadostučinenie. Zároveň žiadala, aby súd zaviazal žalovaného na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

23. Žalovaný k odvolaniu žalobkyne vo vyjadrení uviedol, že s tvrdením žalobkyne, že súd mal žalobný návrh posúdiť v súlade s § 137 ods. 1 písm. d) C.s.p., nakoľko sa žalobkyňa domáhala určenia právnej skutočnosti, nesúhlasí, majúť za to, že žaloba na určenie právnej skutočnosti je prípustná len v prípade, ak to vyplýva z konkrétneho právneho predpisu (resp. z hmotného práva). Z právneho predpisu teda musí vyplývať možnosť domáhať sa určenia konkrétnej právnej skutočnosti. Je tomu napríklad v prípade žaloby nájomcu o určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu (ust. § 711 ods. 6 Občianskeho zákonníka) alebo v prípade žaloby na určenie neplatnosti právneho úkonu o skončení pracovného pomeru (ust. § 77 Zákonníka práce). Ide teda o situácie, kedy existuje dôvod, prečo je potrebné, aby súd určil právnu skutočnosť. Rozhodnutie súdu (o určení právnej skutočnosti) je totiž osobitnou podmienkou. Žalovaný uviedol, že v prípade Antidiskriminačného zákona je to § 9 ods. 2 a 3, ktorý určuje formy odstránenia diskriminácie, pričom z tohto právneho predpisu nevyplýva možnosť domáhať sa určenia diskriminácie. Zároveň dosiahnutie výroku takéhoto rozhodnutia súdu nie je podmienkou pre uplatnenie nárokov spojených s tvrdenou diskrimináciou či už nepeňažných alebo peňažných. Bol názoru, že prostriedky ochrany majú predstavovať istú formu plnenia, pričom určenie, že v prípade žalobkyne došlo pred viac ako 15 rokmi k diskriminácii nemôže byť považované za akékoľvek plnenie či relevantný prostriedok právnej ochrany. Tvrdil, že aplikácia ust. § 9a Antidiskriminačného zákona sa vzťahovala na prípad podania verejnej žaloby, ktorú podáva zákonom určená právnická osoba za podmienok v tomto ustanovení naplnených, preto úmyslom zákonodarcu nebolo medzi prostriedky ochrany fyzickej osoby zahrnúť právo na určenie, keď tento prostriedok zahrnul len pre prípady podania verejnej žaloby, pričom uvedené vyplýva aj zo spôsobu novelizácie predmetného ustanovenia § 9a Antidiskriminačného zákona. Dodal, že toto ustanovenie v jeho pôvodnom znení umožňovalo (rovnako ako v prípade žaloby podanej podľa § 9), domáhať sa upustenia od diskriminačného konania (negatívna žaloba) a napravenia protiprávneho stavu (reštitučná žaloba), nepripúšťala sa pritom možnosť domáhania sa primeraného zadostučinenia ani náhrady nemajetkovej ujmy (reštitučná žaloba). Zákomom č. 388/2011 Z. z. sa § 9a Antidiskriminačného zákona novelizoval tak, že sa pred negatívnou a reštitučnou žalobu výslovne vložila možnosť podania určovacej žaloby. Zákonodarca toto doplnenie považoval za potrebné v záujme efektívnejšieho presadzovania verejného záujmu na potlačaní diskriminácie a iných prejavov porušovania zásady rovnakého zaobchádzania vychádzajúc z existencie verejného záujmu na pomenovaní porušenia zákona v podobe porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a označení osoby, ktorá za toto porušenie nesie zodpovednosť. Podľa názoru žalovaného tento postup zákonodarcu novelizujúceho prostriedky právnej ochrany v prípadoch diskriminácie a prejavujúceho vôľu umožniť podanie určovacej žaloby len pri verejných žalobách, implicitne vylučuje existenciu rovnakej vôľe vo vzťahu k individuálnym žalobám. Vzhľadom na uvedené išlo podľa žalovaného o žalobu podľa § 137 ods. 1 písm. c) C.s.p. Žalovaný poukázal na to, že hoci sa žalobkyňa domáhala posúdenia prvého žalobného petitu v súlade s § 137 ods. 1 písm. d) C.s.p., v čase podania žaloby išlo celkom jednoznačne o určovací výrok spojený s potrebou preukázania naliehavého právneho záujmu podľa § 80 písm. c) O.s.p., na pojednávaní dňa 28.01.2019 právny zástupca žalobkyne potvrdil, že ide o určovací výrok, zo strany žalobkyne nedošlo k zmene žaloby z určovacieho petitu na petít vo forme zadostučinenia spôsobom predpokladaným zákonom a taktiež argumentáciu o potrebe aplikácie § 137 ods. 1 písm. d) C.s.p. uviedla po prvý raz až v odvolaní, hoci tak mohla vykonať minimálne na pojednávaniach dňa 28.01.2019 a 25.03.2019. Taktiež žalovaný poukázal na rozporuplnosť tvrdení žalobkyne v odvolaní, keď na jednej strane tvrdila, že o jej nároku malo byť rozhodované aplikáciou § 137 ods. 1 písm. d)

C.s.p. a zároveň tvrdila, že v jej veci malo byť rozhodnuté o určení či tu právo je alebo nie je v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) C.s.p., čo bolo nevyhnutné pre potreby rozhodovania o žalobe na plnenie, teda o „zmiešanej žalobe“ ako takej. Pokiaľ išlo o polemiku žalobkyne ohľadom záveru súdu prvej inštancie o nedôvodnosti určovacího petitu aj z dôvodu existencie nálezu Ústavného súdu SR, žalovaný uviedol, že ak by aj mal súd prvej inštancie prvý žalobný petit považovať za formu zadostučinenia, nemohol by mu vyhovieť z dôvodu, že v čase rozhodovania súdu nedochádzalo k žiadnej diskriminácii žalobkyne, čo žalobkyňa ani nespochybnila. Žalobkyňa nezdôvodnila, prečo jej má byť poskytnutá požadovaná forma kompenzácie (určenie skutočnosti minulej) a to osobitne za súčasnej existencie nálezu Ústavného súdu SR. Žalovaný pre správnosť záverov súdu prvej inštancie ohľadom nemožnosti vyhovieť určovacímu žalobnému petitu a to tak z hmotnoprávneho ako aj procesnoprávneho hľadiska poukázal na rozhodnutia odvolacieho súdu, kde odvolací súd opakovane dospel k záveru, že určovacia žaloba nemá význam za stavu, keď k tvrdenému porušeniu práva už došlo (vo veciach vedených pod sp. zn. 8Co 75/2016, 2Co 299/2014, 4Co 473/2012, 5Co 251/2016, 4Co 224/2015, 5Co 274/2016, 6Co 179/2010, 6Co 419/2013, 8Co 28/2016). Uviedol, že vo veci sp. zn. 6Co 419/2013 odvolací súd konštatoval aj to, že nakoľko Ústavný súd SR vo svojom náleze označil právnu úpravu odmeňovania za diskriminačnú, bolo zo strany žalobkyne nadbytočné domáhať sa určenia rovnakej skutočnosti, ktorú už Ústavný súd SR vyslovil a vo veci sp. zn. 8Co 28/2016 odvolací súd vyslovil záver, že opakované konštatovanie porušenia je nadbytočné, presahujúce rámec účelu a zmyslu § 9 ods. 2 Antidiskriminačného zákona, ktorým nepochybne nie je opakovane poskytnúť morálnu satisfakciu spôsobom a vo forme, ktorá už raz poskytnutá bola a to dokonca Ústavným súdom SR ako najvyšším orgánom ochrany ústavnosti v SR. K otázke premlčania žalovaný zdôraznil, že žaloba bola súdu prvej inštancie doručená dňa 30.01.2008, žalobkyňa si ňou však uplatňovala iný nárok a to náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 130.930,09 eur. Žalobkyňa neskôr (podaním doručeným súdu dňa 26.02.2010) uplatnený nárok rozšírila na sumu 146.084,56 eur a následne posledným podaním zo dňa 13.06.2013 svoju žalobu zmenila tak, že nepožadovala náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 146.084,56 eur, ale domáhala sa nápravy protiprávneho stavu zaplatením sumy 146.084,56 eur. Dodal, že skutočnosť, že žalobkyňa si od 21.06.2013 voči žalovanej uplatnila iný nárok ako v pôvodnej žalobe, podporuje aj odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11.04.2018, č. k. 2Co 255/2016-124. Nakoľko sa žalobkyňa mohla domáhať nápravy protiprávneho stavu prvýkrát už dňa 16.04.2005, pričom nárok na nápravu protiprávneho stavu zaplatením sumy 146.084,56 eur uplatnila až podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 21.06.2013, bol žalovaný názoru, že tento nárok nebolo možné vyhodnotiť inak ako premlčaný. Podľa názoru žalovaného teda nepochybne došlo zo strany žalobkyne k uplatneniu iného nároku, akého sa domáhala pôvodne podanou žalobou, teda k zmene žaloby. Kým požadovanie náhrady nemajetkovej ujmy je upravené v § 9 ods. 3 Antidiskriminačného zákona, reštitučný nárok uplatnený žalobkyňou podaním zo dňa 13.06.2013 je upravený v § 9 ods. 2 Antidiskriminačného zákona, a teda právne posúdenie dôvodnosti každého z týchto nárokov je založené nielen na odlišnej právnej úprave ale aj na potrebe tvrdenia a preukazovania rozdielnych skutočností. Uviedol, že za takéhoto stavu nemôžu byť potom relevantné ani tvrdenia žalobkyne v odvolaní o tom, že až momentom skončenia diskriminácie (17.07.2009) mohla začať plynúť subjektívna premlčacia lehota. Bol názoru, že toto tvrdenie žalobkyne nie je správne, keďže v deň vyhlásenia nálezu Ústavného súdu SR došlo k odstráneniu tvrdenej diskriminácie, čo vylučuje, aby lehota na uplatnenie nároku začala plynúť v čase, keď už diskriminácia neexistovala, a teda nárok nemôže vzniknúť dňom, kedy v skutočnosti zanikol, ale aj preto, že ak by mala lehota začať plynúť dňa 17.07.2009, potom žalobkyňa uplynula dňa 17.07.2012, pričom k uplatneniu nového nároku došlo až dňa 21.06.2013. Žalovaný zároveň uviedol, že sanovanie diskriminácie spôsobom navrhovaným žalobkyňou nebolo možné dôvodiť, že žalobkyňa sa de facto domáhala doplatenia príplatkov, aké podľa právnej úpravy prináležali len sudcom, ktorí podmienky pre vznik nároku na vyplatenie v zmysle vtedy platnej a účinnej právnej úpravy spĺňali. Uspokojením takéhoto nároku by teda došlo bez opory v právnej úprave k závažnému porušeniu právnych predpisov upravujúcich nakladanie s rozpočtovými prostriedkami. K rozporu námietky premlčania s dobrými mravmi žalovaný uviedol, že tento existuje v prípade, kedy osoba, voči ktorej námietka smeruje, uplynutie premlčacej doby nezavinila a prihládanie na túto námietku by predstavovalo neprímeraný postih, pričom v prípade žalobkyne neexistovali žiadne objektívne prekážky, pre ktoré si nemohla tvrdený nárok uplatniť v rámci plynutia trojročnej premlčacej lehoty. Okrem iného žalovaný uviedol, že ak žalobkyňa požaduje doplatenie jej platu do výšky funkčného platu sudcov Špeciálneho súdu, keď s poukazom na nález Ústavného súdu SR považuje žalobkyňa príplatky týchto sudcov za diskriminačné, potom je nelogické, ak sama požaduje priznanie plnenia, ktoré by vo vzťahu k ostatným sudcom všeobecných súdov predstavovalo diskrimináciu. Žalovaný taktiež vo vyjadrení rozporoval tvrdenia žalobkyne o tom, že z obsahu žalobného návrhu a jeho rozšírenia bolo zjavné uplatňovanie reštitučného nároku. Mal za to, že

už z označenia žaloby bolo zrejmé, že si žalobkyňa uplatňovala nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Z textu žaloby ďalej vyplynuli tvrdenia o znížení vážnosti a dôstojnosti žalobkyne, lebo mal vzniknúť dojem, že sudcovia Špeciálneho súdu sú odborne kvalitnejší, majú výnimočnejšie vzdelanie a prax ako žalobkyňa, a naopak aj dojem, ako keby veci, v ktorých žalobkyňa rozhodovala, neboli rozhodnuté s dostatočnou odbornosťou. Žalovaný záverom uviedol, že po oboznámení sa s obsahom odvolania neidentifikoval námietky pre naplnenie odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d) a f) C.s.p., pričom má odvolateľ povinnosť uviesť v akom konkrétnom pochybení vidí naplnenie odvolacieho dôvodu, a preto nemohol podať argumentáciu k uvedeným odvolacím dôvodom.

24. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že napadnuté odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

25. Na potvrdenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie postupoval správne, ak vec právne posúdil podľa ustanovenia § 9 Antidiskriminačného zákona a na základe vykonaného dokazovania vyvodil správny záver, že v časti o určenie, že odmeňovanie žalobkyne je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania nebolo možné podanej žalobe vyhovieť. Ako vyplýva z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.05.2009, č.k. PL.ÚS 17/08-238 v prípade ostatných sudcov došlo v dôsledku novelizácie ustanovení § 66 ods. 1 a § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. k nerovnakému zaobchádzaniu. Ústavný súd v náleze podrobne a zrozumiteľne vysvetlil, v čom spočívalo zistené nerovnaké zaobchádzanie s tzv. ostatnými sudcami oproti sudcom poberajúcim osobitné príplatky a v akom smere došlo k pochybeniu pri prijímaní danej právnej úpravy. Za tohto stavu odvolací súd považuje za správny záver súdu prvej inštancie, že v časti o určenie, že odmeňovanie žalobkyne je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania nebolo možné podanej žalobe vyhovieť. Hoci prípustnosť podanej žaloby v časti o určenie, že odmeňovanie je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, ktorého sa žalobkyňa domáhala v súvislosti s porušením zásady rovnakého zaobchádzania, nemožno, ako na to inak opodstatnene poukazuje žalobkyňa v odvolaní, hodnotiť z hľadiska existencie naliehavého právneho záujmu (§ 80 písm. c/ O.s.p.), keďže ide iba o jednu z foriem poskytnutia morálnej satisfakcie za porušenie zákazu diskriminácie, je nepochybné, že takáto morálna satisfakcia bola (aj) žalobkyňi v plnej miere poskytnutá už vydaním, no najmä zverejnením uvedeného nálezu Ústavného súdu SR, a preto opakované konštatovanie takéhoto porušenia vo výroku rozsudku v preskúmvanej veci treba považovať za nadbytočné, presahujúce rámec účelu a zmyslu ustanovenia § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona, ktorým nepochybne nie je (iba preto, že to žalobkyňa požaduje) opakovane poskytnúť (morálnu) satisfakciu (zadosťučinenie) spôsobom a vo forme, v akej už raz bolo poskytnuté, a to dokonca Ústavným súdom SR, ktorý je najvyšším orgánom ochrany ústavnosti v Slovenskej republike. Súd prvej inštancie preto rozhodol (vo výroku) vecne správne, keď žalobu v časti určenia, akého sa žalobkyňa domáha, ako neopodstatnenú zamietol. Vzhľadom na uvedené skutočnosti teda nemožno súhlasiť s námietkou žalobkyne, že jej súd prvej inštancie odňal právo konať pred súdom, keď odmietol meritórne rozhodnúť o ňou uplatnenom nároku na určenie, že konaním žalovaného bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k žalobkyňi.

26. Námietke žalobkyne, že je potrebné vychádzať z ustanovenia § 9a druhej vety Antidiskriminačného zákona, z ktorého výslovne vyplýva, že prostriedkom ochrany podľa tohto zákona je aj právo domáhať sa určenia, že bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania, ak je to možné aby ten, kto nedodrжал zásadu rovnakého zaobchádzania, upustil od svojho konania, a ak je to možné, napravil protiprávny stav, nemožno vyhovieť. Ako aj uviedla žalobkyňa, uvedené sa vzťahuje na právnickú osobu a toto ustanovenie sa nedotýka právnych prostriedkov ochrany fyzickej osoby. Odvolací súd sa stotožnil s názorom žalovaného uvedenom vo vyjadrení k odvolaniu, že predmetné ustanovenie upravuje tzv. verejnú žalobu, ktorú podáva zákonom určená právnická osoba za podmienok v tomto ustanovení naplnených, preto z uvedenej aplikácie ustanovenia v danom prípade nemožno vychádzať. Avšak vzhľadom na už vyššie uvedené skutočnosti nemožno vyhovieť žalobe v časti, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania.

27. Odvolací súd zároveň uvádza, že v preskúmvanej veci neboli splnené predpoklady vyplývajúce z ustanovenia § 9 Antidiskriminačného zákona ani v časti, v ktorej sa žalobkyňa domáhala nápravy nezákonného stavu a následkov porušenia zásady rovnakého zaobchádzania vyplatením 146.084,56 eura. Zo znenia ustanovenia § 9 ods. 2 Antidiskriminačného zákona vyplýva, že vznik povinnosti napraviť protiprávny stav spočívajúci v porušení zákazu nerovnakého zaobchádzania, prichádza do úvahy iba

v prípade, ak je to (objektívne) možné, pričom takáto povinnosť môže byť uložená iba tomu, kto tento zákaz porušil a takýto stav spôsobil. V tomto prípade však Ministerstvo spravodlivosti SR nepochybne nie je tým subjektom, ktorý by spôsobil neústavný stav, dôsledkom ktorého bolo priznanie neprimerane vysokých príplatkov sudcom Špecializovaného trestného súdu, ak aj ústavný súd vo svojom náleze zodpovednosť za nastolenie neústavného stavu pripisuje zákonodarnej moci, teda Národnej rade SR. Preto žalobe v časti o priznanie 146.084,56 eur nebolo možné vyhovieť.

28. Rovnako sa odvolací súd stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že okrem vyššie uvedeného v preskúmvanej veci bráni vyhovaniu žalobe žalovaným dôvodne vznesená námietka premlčania. V tomto smere prvoinštančný súd správne vychádzal z toho, že v danej veci premlčacia doba začala plynúť dňom nasledujúcim po nadobudnutí účinnosti novely ustanovenia § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z., teda dňa 16.05.2005, kedy mohla žalobkyňa uplatniť svoj reštitučný nárok na súde, keďže právo na reštitučnú náhradu, rovnako ako právo na náhradu nemajetkovej ujmy je právom majetkovej povahy, ktoré podlieha premlčaniu v trojročnej premlčacej dobe (§ 101 Občianskeho zákonníka). Počiatok premlčacej doby sa teda viaže na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 17.02.2011 sp.zn. 5Cdo/265/2009). Z uvedeného vyplýva, že zásah do osobnostných práv je jedným konaním žalovaného, aj keď účinky môžu pretrvávať po dlhú dobu. Na základe uvedeného považuje odvolací súd za nesprávnu argumentáciu žalobkyne, ktorá tvrdí, že počiatok premlčacej doby je v danej veci viazaný na okamih, kedy došlo k ukončeniu antidiskriminačného konania a nie na okamih jednorazového zásahu do zákazu diskriminácie prijatím novely ustanovenia § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého došlo k premlčaniu žalovaného nároku, zaplata 146.084,56 eur, keď žalobkyňa síce podala žalobu dňa 30.01.2008, avšak až dňa 13.06.2013 si uplatnila nárok na zaplata reštitučnej náhrady, teda po uplynutí premlčacej doby. Žalobkyňa si pôvodne nárok na zaplata peňažnej sumy uplatňovala z dôvodu značného zníženia jej dôstojnosti a vážnosti podľa § 9 ods. 3 Antidiskriminačného zákona, čo v konaní ani nepreukázala a následne si nárok uplatnila z dôvodu kompenzácie protiprávneho stavu podľa § 9 ods. 2 Antidiskriminačného zákona. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti správne uviedol, že síce sa žalobkyňa domáhala toho istého plnenia, neskôr vznesený nárok vyplýval z odlišných skutkových okolností, preto aj súd druhej inštancie rozhodol o zmene žaloby uznesením zo dňa 11.04.2018 č.k. 2Co/255/2016-124 a návrhu žalobkyne na zmenu žaloby vyhovel. V tejto súvislosti súd dodáva, že za zmenu žaloby treba považovať aj procesný úkon, ktorým žalobca, hoci požaduje rovnaké plnenie, tak následne činí na základe iných skutkových okolností než tých, ktoré uviedol v žalobe (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.07.2008 sp.zn. 1M Obdo V 19/2007).

29. Odvolací súd je názoru, na rozdiel od argumentácie žalobkyne, že sa súd prvej inštancie dostatočne vysporiadal s námietkou žalobkyne, že žalovaným podaná námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi. Stotožnil sa so závermi súdu prvej inštancie, z ktorých vyplýva, že osoba, voči ktorej námietka premlčania smeruje, a teda žalobkyňa, nepreukázala objektívne okolnosti, ktoré jej bránili k uplatneniu žalovaného nároku (aj s ohľadom na svoje vzdelanie a funkciu, ktorú zastáva) počas premlčacej doby, a teda z uvedeného je možné vyvodiť, že uplynutie premlčacej doby zavinila. Odvolací súd, zhodne so záverom súdu prvej inštancie, dodáva, že na aplikáciu inštitútu dobrých mravov musia byť pritom (okrem vyššie uvedenej podmienky) splnené všetky podmienky súčasne - zánik práva by bolo pre dotknutého neprimerane tvrdým postihom ako aj to, že ide o mimoriadne okolnosti, čo vzhľadom na uvedené splnené nebolo.

30. So zreteľom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa v podanom odvolaní neuviedla žiadne relevantné skutočnosti, ktorými by preukázala nesprávnosť rozsudku súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti. Vzhľadom na to, že odvolací súd nepovažoval ňou uvádzané tvrdenia za také, ktoré by svojou relevanciou boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a v súvisiacom výroku o náhrade trov, ako vecne správny v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

31. Vo vzťahu k ostatným námietkam odvolateľa odvolací súd uvádza, že podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však

nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán spor (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na zostávajúcu odvolaciu argumentáciu odvolateľa odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

32. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s jeho § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 tak, že úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 1 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).
Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).